

Εβδομαδιαία ενημέρωση Κοινωνικό Πολύκεντρο-ΑΔΕΔΥ

Τεύχος 105
10 Σεπτεμβρίου 2014

Διοσκούρων 4 & Πολυγνώτου
Τηλ. 2103310080-1

www.kpolykentro.gr

Υπεύθυνη Μαρία Φιλιπούλου

Οι επιπτώσεις των περιοριστικών πολιτικών την εποχή των μνημονίων σε επιμέρους τομείς του Δημοσίου και στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο Επικαιροποιημένα στοιχεία της μελέτης του Κ.Π

Η μελέτη του Κ.Π για τις *επιπτώσεις των περιοριστικών πολιτικών στις δημόσιες υπηρεσίες, στα δημόσια αγαθά και στο ανθρώπινο δυναμικό* κατέγραψε με συστηματικό τρόπο τις βασικότερες θεσμικές ανατροπές της τελευταίας τετραετίας και τις επιπτώσεις τους σε βάρος των δημοσίων υπηρεσιών και του ανθρώπινου δυναμικού τους, των κοινωνικών αγαθών και του πολίτη. Στόχος της μελέτης, να ενισχύσει τις θέσεις του Συνδικαλιστικού Κινήματος στη συνεργασία και στον κοινό αγώνα με τους φορείς της κοινωνίας για την ανατροπή αυτών των πολιτικών.

Τα στοιχεία που παρουσιάζουμε εδώ αποτελούν επικαιροποίηση των βασικότερων δεδομένων που παρουσίασε η ομάδα μελέτης τον Νοέμβριο του 2013, αντλώντας από τα πιο πρόσφατα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ, του μητρώου μισθοδοτούμενων του Δημόσιου Τομέα, του ΙΟΒΕ (υγεία) της ετήσιας έκθεσης του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, και των Ομοσπονδιών της ΑΔΕΔΥ.

Η υποβάθμιση του δημόσιου τομέα που συντελέστηκε μεθοδευμένα και συστηματικά μέσα στην τελευταία τετραετία, δεν περιορίζει τις συνέπειές της στο στενό πυρήνα του και στο προσωπικό που απασχολείται σε αυτόν. Είχε ως αποτέλεσμα την γενικότερη υποβάθμιση της οικονομίας και της κοινωνίας με πλήρη απορύθμιση της αγοράς εργασίας, πρωτοφανή διόγκωση της ανεργίας, σταδιακή κατάργηση των κύριων κοινωνικών λειτουργιών του κράτους, υποβάθμιση της εκπαίδευσης, της υγείας και της πρόνοιας.

Έτσι από τα τελευταία διαθέσιμα εθνικολογιστικά στοιχεία αλλά και αυτά που αποτυπώνει και η ετήσια έκθεση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ για την ελληνική οικονομία και την απασχόληση το 2014 προκύπτει ότι:

Μισθοί

Οι μεγαλύτερες μειώσεις από την αρχή της κρίσης σημειώνονται στην περίοδο 2009-12 όπου οι δαπάνες για μισθούς και εισφορές μειώθηκαν συνολικά κατά

7,1 δισ. ευρώ. Χωρίς να συνυπολογίζεται η ανάλογη σημαντική μείωση που έλαβε χώρα στη διάρκεια του 2013, η μείωση αυτή που ανήλθε συνολικά στο 30%, οδήγησε τις μισθολογικές δαπάνες του Δημοσίου στα επίπεδα του 2004 και συνεχίζεται σταθερά. Συγκεκριμένα, στο πρώτο τρίμηνο του 2014 οι αμοιβές εξαρτημένης εργασίας στην Γενική Κυβέρνηση ανήλθαν σε 5,177 δισ. ευρώ (26,4% των συνολικών δαπανών), από 5,406 δισ. ευρώ (23,4% των δαπανών) το πρώτο τρίμηνο 2013 και 5,597 δισ. ευρώ (24,4% των δαπανών) το πρώτο τρίμηνο 2012. Αντίθετα, οι φόροι που επιβάλλονται στο εισόδημα, αυξήθηκαν σε 3,525 δισ. ευρώ (21,2% των συνολικών εσόδων) το πρώτο τρίμηνο 2014, από 2,930 δισ. ευρώ (17,8% των εσόδων) το πρώτο τρίμηνο 2013 και 3,371 δισ. ευρώ (17,8% των εσόδων) το αντίστοιχο τρίμηνο του 2012. **Με βάση τις εκτιμήσεις της μελέτης του ΚΠ η μείωση αυτή μπορεί να αναλυθεί σε δύο κυρίως συνιστώσες. Πρώτον, στη σημαντική μείωση της απασχόλησης στο σύνολο του δημόσιου, και δεύτερο στην μείωση των αμοιβών στο Δημόσιο τομέα, που είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια πάνω από το 1/3 από το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των εργαζομένων στο δημόσιο.**

Οι κυριότερες νέες παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν το 2013 -14 με άμεσες συνέπειες στο μισθολογικό και συνταξιοδοτικό των Δ.Υ, είναι: η επιπλέον μείωση των ειδικών μισθολογίων, η επέκταση του ενιαίου μισθολογίου και σε άλλες κατηγορίες προσωπικού του Δημοσίου, η πλήρης κατάργηση των επιδομάτων εορτών και αδείας των δημοσίων υπαλλήλων και των συνταξιούχων. Σ'αυτά θα πρέπει να προσθέσουμε και την μείωση του προσωπικού σε ΑΕΙ/ΤΕΙ, την αύξηση του ορίου συνταξιοδότησης κατά δύο έτη, την περαιτέρω προσαρμογή των κύριων και επικουρικών συντάξεων.

Μείωση της απασχόλησης στο Δημόσιο, διαθεσιμότητες/ απολύσεις:

Με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης προκύπτει ότι στο διάστημα 2009-2013, ο αριθμός των απασχολούμενων στο δημόσιο στο σύνολο του μειώθηκε κατά 267.095 (από 942.625 στις 31.12.2009 σε 675.530 στις 31.12.2013). Στο στενό δημόσιο τομέα με βάση τα ίδια στοιχεία η μείωση προσωπικού ήταν για το ίδιο διάστημα 229.815 (από 865.153 στις 31.12.2009 σε 635.338 στις 31.12.2013)

Ο μεγάλος αριθμητικός περιορισμός του απασχολούμενου προσωπικού παρά την

Εξέλιξη της απασχόλησης στο Δημόσιο Τομέα (31.12.2009 - 31.12.2013) 1/

	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	942.625	866.658	772.460	735.561	675.530
Στενός δημόσιος τομέας	865.153	796.947	715.686	682.289	635.338
Τακτικό Προσωπικό 2/	692.907	667.374	646.657	629.114	599.207
Έκτακτο Προσωπικό (Με επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό) 3/	148.634	105.961	54.590	38.807	12.196
Προσωπικό καθαριότητας σχολικών μονάδων 4/					8.120
Μετακλητοί 5/	1.844	1.844	1.844	1.855	1.901
Αιρετοί 6/	21.286	21.286	12.113	12.031	13.252
Πρόεδροι / Μέλη Δ.Σ./Όργανα Διοίκησης 7/	482	482	482	482	662
Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (εκτός ΔΕΚΟ κεφ.Β') 8/	77.472	69.711	56.774	53.272	40.192

αύξηση των αρμοδιοτήτων που ανατέθηκαν κυρίως στις υπηρεσίες «πρώτης γραμμής» οι οποίες σχετίζονται άμεσα στην εξυπηρέτηση του πολίτη (εκπαίδευση, υγεία, πρόνοια) οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε:

- κατάργηση ή υποβάθμιση ολόκληρων τομέων των υπηρεσιών ή τμημάτων τους (σχολικές μονάδες, ολοήμερα τμήματα σχολείων, επαγγελματική εκπαίδευση, ενισχυτική διδασκαλία, νοσοκομεία, δημοτική αστυνομία, φύλαξη σχολικών κτιρίων),
- ανάθεση μέρους των δημοσίων υπηρεσιών σε ιδιώτες (υγεία, μακροχρόνια φροντίδα, επαγγελματική κατάρτιση, παιδικοί σταθμοί, καθαριότητα, υπηρεσίες φύλαξης και ασφάλειας) ή/και η οικονομική προμοδότησή τους έναντι των αντίστοιχων δημοσίων υπηρεσιών(π.χ. ιδιωτικές κλινικές),
- κατάργηση της σταθερής ασφαλούς εργασίας με την μερική αντικατάσταση του αποχωρούντος προσωπικού από «εν μέρει» ασφαλισμένους και περιστασιακής εργασίας ανέργους που αμείβονται μέσω διαφόρων μορφών κοινωνικά επιδόματα των ευρωπαϊκών προγραμμάτων(κοινωνική εργασία, voucher).

Εκπαίδευση

Δαπάνες

- Μείωση των δημοσίων δαπανών για την παιδεία κατά 33% (2009 – 2013) και κατά 47% μέχρι το 2016. Ο προϋπολογισμός για την παιδεία είναι 2,51% του ΑΕΠ το 2013 και θα φτάσει στο 2,15% το 2016.
(Ο προϋπολογισμός του 2014 για την Παιδεία διαμορφώνεται σε 5.090 εκατομμύρια, από τα οποία τα 4.600 είναι από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και τα 490 από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.)

Έτσι με βάση τα στοιχεία της ΟΛΜΕ για τις σημαντικότερες επιπτώσεις της πολιτικής των μνημονίων στην εκπαίδευση, τα αποτελέσματα είναι:

- 30.000 λιγότεροι εκπαιδευτικοί στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που σημαίνει μείωση 30% από τον Ιούνιο του 2010. (15.000 από αυτούς μέσα στο καλοκαίρι του 2013). Από 102.360 το 2010, 72.428 το 2013.
- οι απολύσεις 10.000 αναπληρωτών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Μόλις 320 αναπληρωτές προσλήφθηκαν φέτος στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση από 3757 το 2012-13 (91% μείωση) και 5527 το 2011-12 (94 % μείωση).
- το κλείσιμο σχολείων και η κατάργηση εκπαιδευτικών υποστηρικτικών δομών (βιβλιοθήκες, ενισχυτική, ΠΔΣ, Συμβουλευτικοί σταθμοί, δομές ΣΕΠ κ.λπ), κατάργηση τομέων στα δημόσια επαγγελματικά λύκεια.
- Μείωση των μισθών των εκπαιδευτικών έως και 45% για τους νεοδιοριζόμενους εκπαιδευτικούς. Εισαγωγικός μισθός 640 ευρώ από 1070 και καταληκτικός 1400 ευρώ από 1600 καθαρά. Μείωση των συντάξεων και του εφάπαξ.
- Υποχρεωτική μετάταξη 5.000 εκπαιδευτικών στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και σε διοικητικές θέσεις.
- Αύξηση του διδακτικού ωραρίου των εκπαιδευτικών κατά 2 ώρες με αποτέλεσμα χιλιάδες εκπαιδευτικοί να χαρακτηρίζονται υπεράριθμοι στην περιοχή τους.
- Αύξηση του αριθμού των μαθητών ανά τμήμα στους 30. Μετακινήσεις μαθητών σε άλλα σχολεία για να μη δημιουργούνται μικρότερα τμήματα.
- Καθιέρωση της αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που θα σχετίζεται με τη μισθολογική και τη βαθμολογική εξέλιξη αλλά και τις επιδόσεις των μαθητών και θα οδηγεί στη χειραγώγηση αλλά ακόμα και σε απολύσεις εκπαιδευτικών.

- Αυταρχικό πλέγμα νόμων (νέο πειθαρχικό, ηλεκτρονικό παρουσιολόγιο, αξιολόγηση κ.λπ.) που μαζί με τις διαθέσιμότητες, απολύσεις, υποχρεωτικές μετακινήσεις δημιουργούν ένα κλίμα φόβου και ανασφάλειας διαλύοντας συγχρόνως και κάθε συλλογικότητα στο σχολείο.

- Ο νόμος 4186/13 δημιουργεί ένα σκληρό, εξετασιοκεντρικό σύστημα με πανελλαδικού τύπου εξετάσεις σε όλες τις τάξεις τόσο στο γενικό όσο και το επαγγελματικό λύκειο, που θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της μαθητικής διαρροής και των φροντιστηρίων και θα οδηγήσει ένα μεγάλο τμήμα μαθητών στην πρόωρη, στενή και φτηνή κατάρτιση (με τη δημιουργία των ΣΕΚ μετά των Γυμνάσιο). Παραχωρείται ένα μέρος της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στους ιδιώτες και εισάγεται η μαθητεία δηλ. η απλήρωτη και ανασφάλιστη εργασία ακόμα και ανηλίκων η οποία θα αντικαταστήσει την εκπαιδευτική διαδικασία.

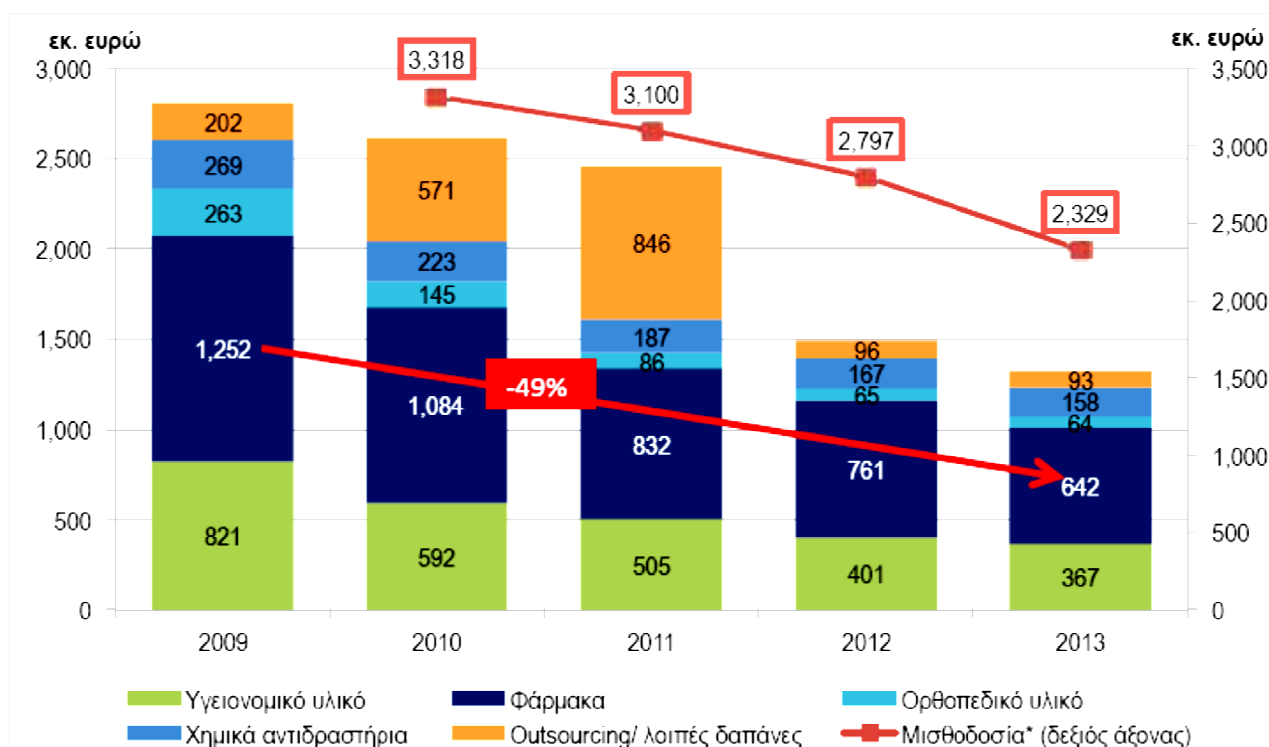
ΥΓΕΙΑ

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία που δίνει το Σύστημα Λογαριασμών Υγείας για τα έτη 2009-2012 (βλ. Δ.Τ ΕΛΣΤΑΤ), η συνολική τρέχουσα δαπάνη υγείας ως προς το ΑΕΠ, παρουσιάζει σταθερή πτωτική τάση από 10.03%, 9.34%, 9.67% σε 9.16% του ΑΕΠ για τα έτη 2009, 2010, 2011 και 2012 αντίστοιχα, ενώ οι συνολικές δημόσιες τρέχουσες δαπάνες υγείας σημείωσαν μείωση κατά 2.0% το έτος 2011 έναντι του 2010 και κατά 12.6% το 2012 σε σχέση με τις δαπάνες του έτους 2011. Σύμφωνα πάλι με τα ίδια στοιχεία, η συμβολή του δημόσιου τομέα στην συνολική τρέχουσα δαπάνη, παρουσιάζει μείωση από 69,5% το έτος 2009 σε 68.0% το έτος 2012.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Esynet, οι λειτουργικές δαπάνες έχουν μειωθεί κατά 52,8% την περίοδο 2009 - 2013

Φαρμακευτική δαπάνη: η έκθεση του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Μελετών (IOBE) (Ιούλιος 2014) με τον τίτλο: «Η φαρμακευτική αγορά στην Ελλάδα: Στοιχεία και Γεγονότα 2013» δείχνει ότι οι δαπάνες για υγειονομικό υλικό, φάρμακα, ορθοπεδικό υλικό, χημικά αντιδραστήρια και υπηρεσίες από ιδιωτικές εταιρείες (αφορούν την ασφάλεια, την καθαριότητα, τη σίτιση και εστίαση, τη συντήρηση κ.λπ.) μειώθηκαν, κατά 52,8% την περίοδο

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ ΕΣΥ 2009-2013, (σε εκ. €) Πηγή: IOBE

2009 – 2013 (από 2,807 δισ. ευρώ το 2009 σε 1,324 δισ. ευρώ το 2013). Ο μέσος ετήσιος ρυθμός μείωσης, με βάση το 2009 - ήταν 17,13%.

Προσωπικό:

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δίνει η ΠΟΕΔΗΝ: Το προσωπικό στα δημόσια νοσοκομεία είναι κάτω των ορίων ασφαλείας.

«Οι 2.900 προσλήψεις που ανακοινώθηκαν φαίνεται να είναι ένα εκλογικό «πυροτέχνημα» (όπως οι 2.900 του έτους 2011 και οι 2.500 του έτους 2012), αφού ακόμη δεν προκηρύχθηκαν παρά τις δεσμεύσεις του Υπουργού από τον Απρίλιο, (από την προκήρυξη απαιτείται ένα έτος έως την ολοκλήρωση). Ακόμη όμως και εάν προχωρήσουν είναι σταγόνα στον ωκεανό, αφού αποχώρησαν προς συνταξιοδότηση 15.000 υγειονομικοί τα τελευταία τέσσερα έτη και έως τέλους του έτους θα αποχωρήσουν άλλοι 5.000 εξαιτίας την επικείμενων δυσμενών αλλαγών στο ασφαλιστικό.»

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Οικονομικά

Η τοπική αυτοδιοίκηση τα τελευταία τέσσερα χρόνια αντιμετωπίζει πρωτοφανή περικοπή των κρατικών επιχορηγήσεων, που φθάνει το 60%. Συγκεκριμένα με την μείωση των ΚΑΠ, πολλοί δήμοι αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές λειτουργικές τους δαπάνες (μισθοδοσία και γενικά λειτουργικά έξοδα). Ουσιαστικά το σύστημα κατανομής των ΚΑΠ έχει εξουδετερωθεί και καλύπτεται πλέον μόνο το κριτήριο του ελαχίστου κόστους λειτουργίας (τμήμα της μισθοδοσίας και των λειτουργικών εξόδων). Από την άλλη, η μείωση της ΣΑΤΑ στα επίπεδα προ του 2000 δεν μπορεί να καλύψει ούτε τις αναγκαίες συντηρήσεις των υποδομών ενώ στο νέο ΕΣΠΑ 2014 - 2020 θα είναι μειωμένο το μερίδιο των υποδομών, ειδικά των τοπικών.

Η οικονομική κατάσταση των δήμων επιδεινώνεται ακόμη περισσότερο από την μεταβίβαση στους δήμους σημαντικού μέρους των αρμοδιοτήτων και ευθυνών του κράτους προς τους πολίτες με ταυτόχρονη μετάταξη προσωπικού σε αυτούς- αρχικά- αλλά στη συνέχεια με συρρίκνωσή του (παιδικοί, βρεφικοί σταθμοί, δημόσια υγεία, πρόνοια, ΚΕΠ).

Προσωπικό

Με βάση τα προσωρινά στοιχεία του Μητρώου Μισθοδοτούμενων Ελληνικού Δημοσίου για το 2013, το τακτικό προσωπικό των ΟΤΑ έφθανε τα 84.177 άτομα από τα οποία πρέπει να αφαιρεθούν οι σχολικοί φύλακες (2.234) και η δημοτική αστυνομία (3.660), με τελικό αριθμό τα 78.343 άτομα. Δηλαδή μέσα σε τρία χρόνια (2011 - 2013), το προσωπικό των Δήμων μειώθηκε κατά 10.768 άτομα (12%). (στοιχεία από την μελέτη του ΚΠ, Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση: τα οικονομικά της, η εκχώρηση αρμοδιοτήτων της και οι επιπτώσεις στο ανθρώπινο δυναμικό και στα δημόσια αγαθά)